

PROTOCOL TOETSAFNAME

Inhoud:

1. Soorten toetsen
 2. Regels rondom toetsafname
 3. Regels rondom herkansing van toetsen
 4. Regels rondom afwezigheid tijdens toetsen
 5. Regels omtrent hulpmiddelen bij toetsen
 6. Aanpassing van toetsen vanwege beperkingen
- Bijlage 1: protocol aanvraag aangepaste rekentoets

1. Soorten toetsen

De soorten toetsen die gebruikt worden op de Berg en Boschschool zijn:

- Schriftelijke Overhoring/ repetitie (klein schriftelijk werk),
- proefwerk/ schoolexamen (PTA toets, groot schriftelijk werk),
- handelingstoets/handelingsdeel (wordt beoordeeld met 'naar behoren'),
- praktische toets of praktische opdracht (wordt beoordeeld met cijfer)
- verslag,
- presentatie.

Schoolexamens

Vanaf de 3^e klas in vmbo worden onderdelen van het schoolexamen volgens het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) afgenomen. Zie voor alle informatie hierover het examenreglement op de website.

2. Regels rondom toetsafname

- op iedere toets staat vermeld hoe lang de leerling de tijd krijgt voor deze toets,
- op iedere toets staat vermeld wat de weging is van de toets,
- op de toets staat vermeld of de toets herkanst mag worden,
- alle toetsen, met uitzondering van SO's, worden minimaal een week van tevoren opgegeven en staan dan SOM genoteerd. Een onderdeel van het schoolexamen wordt minimaal twee weken van tevoren opgegeven,
- er vinden maximaal twee toetsen per dag plaats, met een maximum van vijf per week, uitgezonderd de examenperiode,
- na de afname van de toets krijgt de leerling binnen twee weken het resultaat te horen. Wanneer dit niet haalbaar is, bijvoorbeeld door ziekte van de betrokken docent, wordt dit tijdig medegedeeld aan de leerlingen en wordt een alternatief vastgesteld.

Toetscijfers:

- Een '1' moet worden gehaald. Een '1' kan worden gegeven voor 'afkijken' (altijd melden bij mentor) en als er gewoon een '1' is behaald.
- een '1' kan niet worden gegeven voor straf. Bijvoorbeeld: bij teveel praten of niet luisteren. Overleg in dat geval met mentor en SL,

Een '1' kan niet worden gegeven bij afwezigheid. Het toetsprotocol geeft duidelijk aan wat er moet gebeuren bij afwezigheid. Bij twijfel wordt overlegd met schoolleiding.

Verder geldt het volgende omtrent de plaats van de afname:

- Toetsen worden zoveel mogelijk in de klas afgenomen,
- in de onderbouw kan in overleg tussen leerling en docent besloten worden om de toets op een alternatieve plek af te nemen, bijvoorbeeld op de gang of in de time-out,
- in de bovenbouw kan in overleg tussen leerling en docent besloten worden om de toets op een alternatieve plek af te nemen, bijvoorbeeld op de gang,
- wanneer een leerling de toets (dan wel schoolexamen) buiten het klaslokaal maakt, wordt de telefoon ingenomen.
- onderdelen van het schoolexamen worden altijd onder toezicht van een docent of medewerker van de school afgenomen.

3. Regels rondom herkansing van toetsen

- Wanneer een toets herkanst wordt, geldt het hoogste resultaat
- Regels over herkansen worden per vak vastgesteld en aan het begin van het schooljaar aan leerlingen medegedeeld. Deze zijn voor alle leerlingen hetzelfde.
- De herkansbaarheid voor onderdelen van het schoolexamen is per toets in het PTA geregeld.
- Afzien van herkansing kan niet herroepen worden. Zich na afloop van een toets beroepen op ziekte of onwel zijn is niet mogelijk.

4. Regels rondom afwezigheid tijdens toetsen

- Een gemiste toets wordt genoteerd door een * neer te zetten in SOM.
- bij ziekte of afwezigheid haalt de leerling de toets in de volgende les van het desbetreffende vak in. Wanneer dit niet mogelijk is, maakt de leerling in de eerstvolgende les afspraken met de docent, over het inhalen van de toets.
- Het inhalen voor onderdelen van het schoolexamen (PTA) is in het examenreglement beschreven.
- wanneer een toets wordt ingehaald, blijft het recht op herkansing bestaan.

5. Regels omtrent hulpmiddelen

- In overleg met de orthopedagoog/RT'er kan besloten worden tot het gebruik van ondersteunende schema's, opzoekboekjes, etc.
- Leerlingen mogen na toestemming gebruik maken van muziek tijdens het maken van toetsen. De muzikspeler bevindt zich in de tas/zak van een leerling. Muziek wordt opgestart vóór de toets wordt uitgedeeld.
- Leerlingen mogen gebruik maken van een koptelefoon tijdens het maken van toetsen.

- Bij onderdelen van het schoolexamen mag alleen gebruik worden gemaakt van ondersteunende hulpmiddelen die in het PTA staan vermeld. (Muziek is dus te allen tijde verboden).
- Er mag wél gebruik gemaakt worden van gehoorbescherming

6. Aanpassingen van toetsen vanwege beperkingen

Dyslexie

Zowel bij schoolexamens als andere toetsen geldt:

- Tijdsverlenging – 25% bij **schriftelijke** toetsen indien nodig/gewenst
- Voldoende groot lettertype (Arial 12 pt)
- Aangepaste beoordeling van spelling (overigens niet toegestaan bij PTA en examen):
- Spelfouten niet meetellen bij alle vakken behalve de talen
Voor de aangepaste beoordeling van de spelling bij de talen, wordt verwezen naar het Protocol Dyslexie. Ook bij PTA's, bijv. boekverslag.
- Gebruik computer bij het maken van toetsen (mét spellingcorrector, spraakherkenning of andere ondersteunende softwareprogramma's)
- Gebruik van voorleessoftware/gebruik van hulpmiddelen (reading pen, daisy-speler, Kurzweil, app-writer)

Bij andere toetsen geldt nog het volgende:

- Eventueel mondelinge overhoring, als door het lage niveau van schriftelijke taal de leerstof niet meer betrouwbaar getoetst kan worden
- Eventuele aanpassingen van de luistertoetsen
- Eventueel gebruik van hulpkaarten in overleg met orthopedagoog/RT'er

Bij het Centraal Examen zijn na overleg en op aanvraag de volgende aanpassingen:

- BB/KB: de dyslexievariant (met verklanking) en tijdsverlenging
- Bij TL/Havo: tijdsverlenging en verklanking

Dyscalculie

Zowel bij schoolexamens als andere toetsen geldt:

- Tijdsverlenging – 25% bij schriftelijke toetsen van vakken waar een beroep wordt gedaan op rekenvaardigheden (wiskunde, rekenen, economie, natuurkunde, scheikunde). Per toets kan beoordeeld worden of leerlingen met dyscalculie hier mogelijk extra tijd voor nodig hebben.

Bij andere toetsen geldt aanvullend het volgende:

- Eventueel gebruik van hulpkaarten in overleg met orthopedagoog/RT'er

Bij de rekentoets geldt:

1. De leerling maakt de standaard rekentoets en heeft daarbij recht op de volgende aanpassingen:
 - o Tijdsverlenging – 25%
 - o Gebruik van een rekenhulpkaart
- óf:
2. De leerling maakt de aangepaste rekentoets.
De aangepaste rekentoets houdt het volgende in:
 - o Aangepaste, lagere eisen.

- Bij alle opgaven mag een rekenmachine worden gebruikt (de opgaven zijn daarop aangepast).
- De kandidaat mag een door het CvTE vastgestelde of toegestane rekenkaart gebruiken.
- De tijdsduur voor de toets is ruimer.

De aangepaste rekentoets kan ook gebruikt worden voor leerlingen met zeer zwakke rekenvaardigheden, zonder dyscalculie.

Het maken van een aangepaste rekentoets wordt vermeld op de cijferlijst en kan gevolgen hebben voor de toelating tot een vervolgopleiding.

Andere factoren

- *Verwerkingssnelheid.* Wanneer de leerling door de verwerkingssnelheid van informatie dusdanig belemmerd wordt, dat hij/zij toetsen niet in de reguliere tijd kan maken, heeft hij/zij recht op een tijdsverlenging van maximaal 25%. Dit wordt beoordeeld door de orthopedagoog en staat vermeld in het OPP van de leerling.
- *Concentratie.* Wanneer de leerling door afleidbaarheid of een (zeer) zwakke concentratie dusdanig belemmerd wordt, dat hij/zij toetsen niet in de reguliere tijd kan maken, heeft hij/zij recht op een tijdsverlenging van maximaal 25%. Dit wordt beoordeeld door de orthopedagoog en staat vermeld in het OPP van de leerling.
- *Faalangst.* Wanneer de leerling door faalangst dusdanig belemmerd wordt, dat hij/zij toetsen niet in de reguliere tijd kan maken en baat heeft bij extra tijd, heeft hij/zij recht op een tijdsverlenging van maximaal 25%. Dit wordt beoordeeld door de orthopedagoog en staat vermeld in het OPP van de leerling.

Voorwaarden

1. In leerjaar 1 en 2 wordt gekeken wat een leerling nodig heeft en (experimenteel) ingezet
2. Aan het eind van het tweede leerjaar wordt een advies gegeven, welke aanpassingen een leerling nodig heeft.
3. Voor het centraal examen worden alleen aanpassingen toegepast waarvan de noodzaak is aangetoond en aangevraagd bij schoolexamens/andere toetsen.

Procedure

1. De orthopedagoog beoordeelt welke aanpassingen een leerling nodig heeft, waaronder tijdsverlenging bij toetsen, op basis van het dossier (OPP) en overleg met de mentor.
2. De orthopedagoog schrijft een onderbouwing.
3. Het recht op aanpassingen bij toetsen wordt vermeld in het OPP, groepsoverzicht en groepsplan. Dit kan per vak verschillen.
4. Bij tussentijdse uitstroom naar het reguliere onderwijs stelt de orthopedagoog een deskundigheidsverklaring op als dit gewenst is.
5. Aanpassingen tijdens CSE moeten worden gemeld bij de inspectie.

In niet voorziene gevallen besluit de directeur.

Protocol aangepaste rekentoets vmbo en havo

Stap 1: Onderbouw en bovenbouw VSO

Voor leerlingen met dyscalculie en ernstige rekenproblemen (gesignaleerd door leerkracht basisschool, rekendocent VO of vanuit CITO-VAS) wordt in overleg met leerling, ouders, mentor met orthopedagoog/remedial teacher een plan voor het rekenen besproken. Er wordt bekeken of het plan intern op school of extern via ouders wordt uitgevoerd.

Stap 2: Aanvraag aangepaste rekentoets

- In het voorexamenjaar of het examenjaar wordt door de rekendocent in samenspraak met orthopedagoog/remedial teacher een advies opgesteld of een leerling in aanmerking komt voor een aangepaste rekentoets.
- Dit advies wordt besproken met leerling en ouders.
- Mentor noteert besluit 'aangepaste rekentoets' in het OPP van de leerling.
- Mentor brengt rekendocent op de hoogte.

Protocol aanvraag tijdsverlenging

Zowel in de onderbouw als de bovenbouw kan een leerling met autisme, AD(H)D, dyslexie of dyscalculie in aanmerking komen voor tijdsverlenging.

- Vakdocenten die signaleren dat een leerling meer tijd nodig heeft dan de toegestane tijd (zie Protocol Toetsafname) geven door aan de mentor dat de leerling meer tijd nodig heeft voor het betreffende vak.
- Mentor noteert in het OPP onder het kopje didactische onderwijsbehoeften van de leerling dat hij, zij meer tijd nodig heeft voor de betreffende vakken.
- Orthopedagoog beschrijft in de argumentatie wat maakt dat deze leerling meer tijd nodig heeft voor een vak of verschillende vakken.

Protocol aanvraag examenfaciliteiten vmbo en havo

- Mentor leerling verzamelt faciliteiten t.g.v. examen conform OPP leerling.
- Mentor leerling informeert leerling, ouders en orthopedagoog.
- Aanvraagformulieren examenfaciliteiten gaan via mentor naar leerling en ouders.
- Mentor krijgt formulieren retour van leerling en ouders.
- Examencoördinator zet de faciliteiten op een verzamelstaat.
- Mentor checkt alle examenfaciliteiten voor een leerling conform OPP.
- Idem, dan door orthopedagoog.
- Verzamelstaat gaat ondertekend terug door de orthopedagoog naar de examencoördinator.